

Nieuwe wetgeving: hoe schulden van een consument invorderen?

Wanneer uw schuldenaar consument is, dan gelden er vanaf 1 september 2023 nieuwe regels voor de invordering van onbetaalde facturen.

Hieronder een overzicht.

- De eerste betalingsherinnering is altijd gratis:
 - Wanneer u als onderneming een schuld wenst in te vorderen bij een consument mag u in uw eerste betalingsherinnering geen nalatigheidsinteressen en/of schadebeding vorderen.
 - Elke tweede en bijkomende herinnering mag maximaal 7,50 EUR kosten, bovenop de portkosten.
 - De wet vereist dat de herinneringen worden verzonden op een “duurzame drager”, bijvoorbeeld een papieren brief, een e-mail, een sms.
- Verplichte vermeldingen => de eerste herinnering bevat minimaal de volgende verplichte gegevens:
 - Het verschuldigde saldo en het bedrag van het schadebeding dat u zal eisen bij niet-betaling binnen de termijn van 14 kalenderdagen.
 - De naam of de benaming, en het ondernemingsnummer van de onderneming die schuldeiser is.
 - Een beschrijving van het product of de dienst die de schuld heeft doen ontstaan, alsook de datum van opeisbaarheid van deze schuld.
 - De termijn (van minstens 14 dagen) waarbinnen de consument de schuld moet terugbetalen vooraleer u enige kost, interesten of vergoedingen mag vorderen.
- Verplichte wachttijd van 14 kalenderdagen:
 - De onderneming moet na verzending van de eerste betalingsherinnering een wachttijd van 14 kalenderdagen respecteren alvorens er extra kosten of interesten aangerekend kunnen worden.
 - De termijn van 14 dagen begint pas te lopen op de derde werkdag na verzending door de post. De wetgever houdt blijkbaar rekening met een verslechterde dienstverlening van de post, die niet meer dagelijks de brieven bestelt. Het gaat ook om werkdagen omdat de postbedeling enkel op werkdagen geschiedt. Concreet bent u als onderneming derhalve verplicht een eerste herinnering te verzenden die zich beperkt tot de openstaande hoofdsom, en is het maar na verzending van deze eerste herinnering, alsook het respecteren van een wachttijd van 14 kalenderdagen (die pas van start gaat na 3 werkdagen), dat naast de hoofdsom interesten en schadebeding gevorderd kunnen worden.

- Uitzondering voor KMO's: als KMO voorziet de wet dat u bij niet betaling na eerste herinnering de interesten mag berekenen vanaf de kalenderdag volgend op de datum van verzending van de eerste herinnering, dus 14 dagen vroeger.
- Een KMO is elke onderneming die, op het moment van de toepassing van dit artikel, voldoet aan de criteria bedoeld in artikel 1:24, § 1, van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen.
 - “Kleine vennootschappen zijn vennootschappen met rechtspersoonlijkheid die op balansdatum van het laatst afgesloten boekjaar, niet meer dan één van de volgende criteria overschrijden:
 - jaargemiddelde van het aantal werknemers: 50;
 - jaaromzet, exclusief de belasting over de toegevoegde waarde: 9 000 000 euro;
 - balanstotaal: 4 500 000 euro.”
- Verplichte verstrekking van alle bewijsstukken op vraag van de consument:
 - Ook nieuw is dat de wet de ondernemingen verplicht om de consument alle bewijsstukken van de schuld en alle nodige informatie te bezorgen over hoe een betwisting van de schuld moet gebeuren. Dit alles “onverwijld” en op vraag van de consument.
- Plafonnering van de contractuele interesten:
 - Nalatigheidsinteresten zijn de vergoeding voor de vertraging in de betaling. Naast de beperking van het aanvangstijdstip van de interesten, kan de onderneming slechts interesten vorderen voor zover dit contractueel is bepaald, én zijn de interesten geplafonneerd.
 - Bent u een KMO dan kan u interesten vorderen vanaf de dag volgend op de verzending van de eerste aanmaning. Alle andere ondernemingen mogen slechts interesten vorderen na het verstrijken van de minimale termijn van 14 dagen.
 - De verwijlinteresten mogen niet hoger zijn dan de interest tegen de referentie-interestvoet vermeerderd met acht procentpunten bedoeld in artikel 5, tweede lid, van de wet van 2 augustus 2002 betreffende de bestrijding van de betalingsachterstand bij handelstransacties. Momenteel bedraagt deze interestvoet 12%.
- Wettelijk bepaalde forfaitaire schadevergoedingen:
 - Schadevergoedingen zijn vergoedingen voor de kosten die de onderneming moet maken voor het innen van de schuld.
 - Ook voor wat betreft de schadevergoedingen voorziet de wet maximumbedragen in functie van het verschuldigd saldo, en op voorwaarde dat de vergoeding uitdrukkelijk is bepaald in het contract met de consument.

- Deze vergoedingen zijn maximaal:
 - 20,00 EUR als het verschuldigde saldo lager dan of gelijk aan 150,00 is.
 - 30,00 EUR vermeerderd met 10% van het verschuldigde bedrag op de schijf tussen 150,01 en 500,00 EUR als het verschuldigde saldo tussen 150,01 en 500,00 is.
 - 65,00 EUR vermeerderd met 5% van het verschuldigde bedrag op de schijf boven 500,00 EUR met een maximum van 2000,00 EUR als het verschuldigde saldo hoger dan 500,00 EUR is.
- Nog enkele andere belangrijke regels:
 - Ingeval van betwisting van de schuld dient er binnen de 30 kalenderdagen beslist worden om al dan niet over te gaan tot dagvaarding. Doet men hier langer over dan mogen er geen nalatighedsinteressen aangerekend worden tot dat de beslissing genomen is.
 - Ingeval er uitstel van betaling of afbetalingsfaciliteiten gevraagd worden door de consument dient er binnen de 30 kalenderdagen beslist te worden of men hier al dan niet mee akkoord gaat of er verdere stappen ondernomen worden. Ondertussen mag er niets gedaan worden. Doet men dit niet en wacht men hier langer mee dan mogen er geen nalatighedsinteressen aangerekend worden tot dat de beslissing genomen is. Eenzelfde regel wordt ingevoerd voor het geval de consument beroep doet op een schuldbemiddelaar of een verzoek tot het bekomen van collectieve schuldenregeling heeft ingediend,
 - Wanneer er een afbetalingsregeling getroffen wordt, dient de consument minstens éénmaal per jaar een overzicht te ontvangen van de al betaalde bedragen en het nog verschuldigde saldo, ook wanneer de schuld volledig voldaan is dient de consument hiervan op de hoogte te worden gesteld,
 - Iedere afspraak die gemaakt wordt omtrent de betaling van een schuld moet bevestigd worden aan de consument.
 - De schuldivorderaar mag van de consument geen afzonderlijke vergoeding voor zijn tussenkomst vragen.
- Sancties:
 - Als de onderneming de eerste gratis ingebrekestelling met wachtermijn van minimaal 14 kalenderdagen, en de begrenzing van de schadebedingen niet in acht neemt, dan is de consument vrijgesteld van betaling van dat schadebeding.
 - Indien de consument de schuld zou hebben betaald, maar blijkt dat bovenstaande verplichtingen niet werden gerespecteerd, dan kan de rechter beslissen dat de consument aanspraak kan maken op terugbetaling van de betaalde bedragen. De invordering kan dan niet opnieuw gestart worden, aangezien de foutieve betaling door de consument geacht wordt bevrijdend te zijn. **Met andere woorden: als uw algemene voorwaarden niet zijn aangepast en een consument betaalt uw**

factuur zou hij de terugbetaling van u kunnen eisen. Het is dus van uitermate groot belang dat u uw overeenkomsten en voorwaarden aanpast.

- Wanneer de onderneming bovenstaande voorschriften niet respecteert zal minnelijke invordering geweigerd worden. Zo moet het incassobureau, de advocaat of gerechtsdeurwaarder steeds nagaan of de regels werden gerespecteerd inzake de eerste herinnering met wachtermijn en de voorgeschreven maximumbedragen. Is dit niet het geval, dan zal geen minnelijke invordering mogelijk zijn.
- Tenslotte wordt voorzien in een aantal strafrechtelijke boetes wanneer de onderneming volgende verplichtingen schendt:
 - Het niet of onjuist verzenden van de eerste herinnering;
 - Het niet naleven van de maximumbedragen van het schadebeding.

De boetes variëren van 26,00 EUR tot 10000,00 EUR, of zelf tot 4% van de totale jaarmzet in het laatst afgesloten boekjaar steeds te vermeerderen met opdecimen.